

Osteohondroza pri psih

Razvojna bolezen sklepov

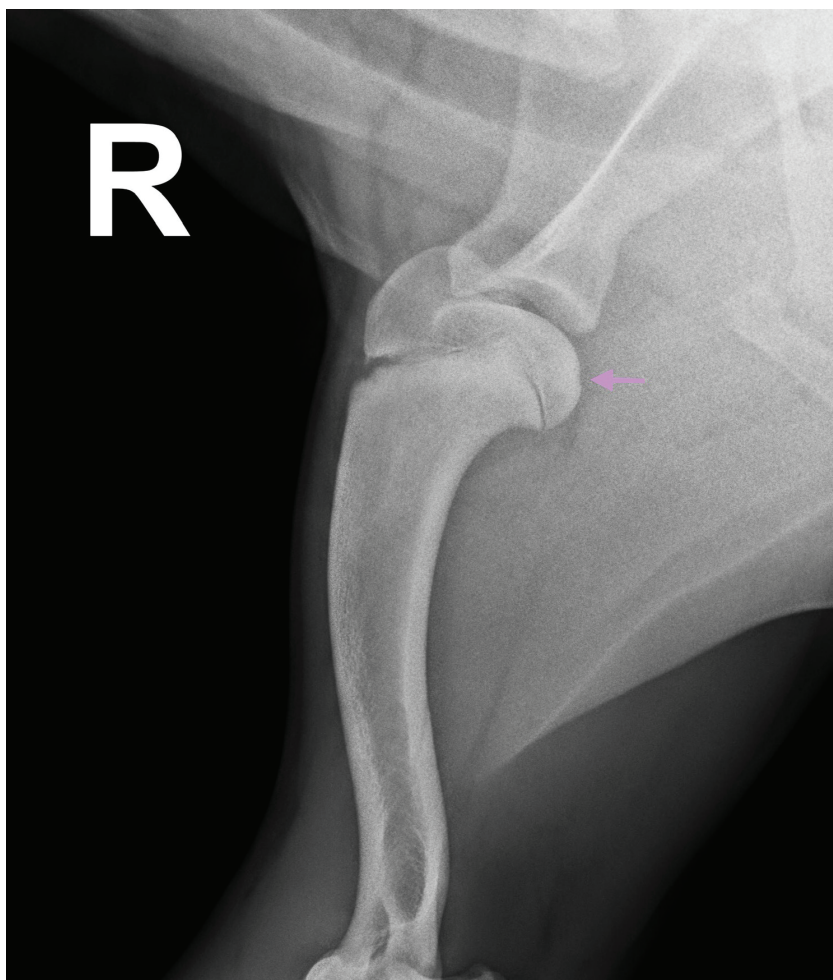
Slika 1 – CT ramenskega sklepa. Vzdolžni prerez. Roza puščici kažeta na defekt v hrustančni ploskvi nadlahti, ki s sklepom lopatice (modra puščica) formira ramenski sklep.

Besedilo in fotografije: **Emir Mujagić, dr. vet. med.**

Enhondralna osifikacija je normalen proces rasti dolgih kosti (nadlahtnica, podlahtnica, stegnenica, golenica), pri katerem se hrustančno tkivo na obeh koncih rastoče kosti pod sklepno ploskvijo spreminja v kostno tkivo. To se dogaja zaradi spreminjanja hrustančnih celic v kostne celice in nalaganja kalcija v teh. S tem se kost pod sklepno ploskvijo daljša. Ta proces rasti kosti se odvija že v zgodnjem razvoju zarodka.

Osteohondroza je patološko stanje, pri katerem je spreminjanje hrustanca v kostno tkivo moteno. Patologija je dostikrat povezana s prekinitvijo oskrbe prizadetega področja s krvjo. Posledično v določenih področjih, ki bi se morala spremeniti v kostno tkivo, ostaja hrustančno tkivo. Področje zadebeljenega hrustančnega tkiva ne sprejema dovolj hranljivih snovi prek sklepne tekočine in je zaradi tega manj odporno na mehanično obremenitev (manj prožno) ter bolj nagnjeno k poškodbam zaradi pritiska.

Oblika osteohondroze, ki jo imenujemo 'Osteochondritis dissecans' (OCD), se pojavi, ko se zaplata poškodovanega hrustanca loči od sklepne površine ter začne prosto krožiti v sklepu (sklepna miš). Pogosto ta košček hrustanca, še preden se oddvoji od sklepa, kalcificira in še bolj ovira gibanje (po principu kamna v čevlju). Ob tem se v sklepu pojavijo tudi vnetni procesi.

Slika 2 – Rentgenogram ramenskega sklepa. Roza puščica kaže na defekt pri istemu pacientu. Iz tega lahko sklenemo, da je CT diagnostika superiorna pri odkrivanju tovrstnih defektov.

Osteohondroza lahko prizadene različne sklepe, najpogostejše so prizadeti ramenski (osteochondritis dissecans glavice nadlahtnice), komolčni (OCD medialnega dela kondila nadlahtnice, fragmentiran medialni koronoidni podaljšek, nezdruženi ankonealni podaljšek), kolenski (OCD kondila stegnenice) in skočni sklep (OCD talusa).

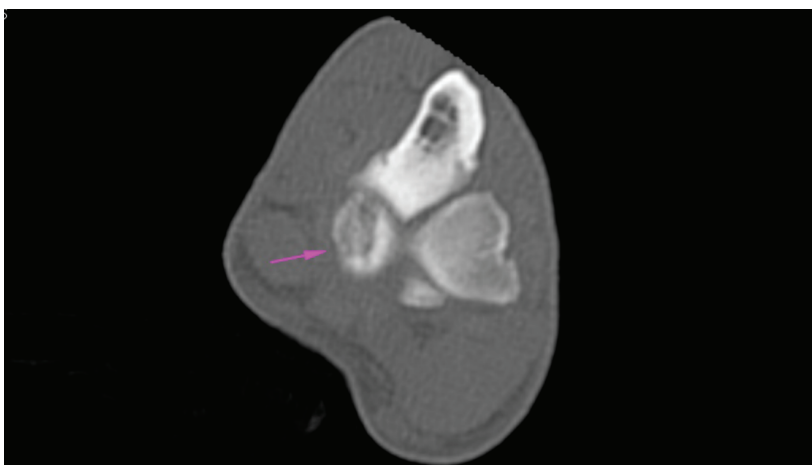
K pojavu osteohondroze so nagnjene velike in gigantske, hitro rastoče pasme psov (doge, labradorci, novofundlandci, rotweilerji, bernski planšarski psi, švicarski planšarski psi, bernardinci, angleški setri ...). Gre za obolenje, ki je značilno za mlade pse. Posledice osteohondroze se lahko kažejo tudi kasneje, pri že odraslih psih v obliki artrotičnih sprememb sklepa.

Razlogi za pojav osteohondroze niso v popolnosti poznani, najverjetneje je vpletenih več dejavnikov, med katerimi so genetski najbolj pomembni. Poleg njih na obolevnost vpliva tudi nepravilna prehrana (visoko kalorična dieta, ki vzpodbuja hitro rast, nepravilno razmerje Ca/P) in prekomerna obremenitev sklepov.

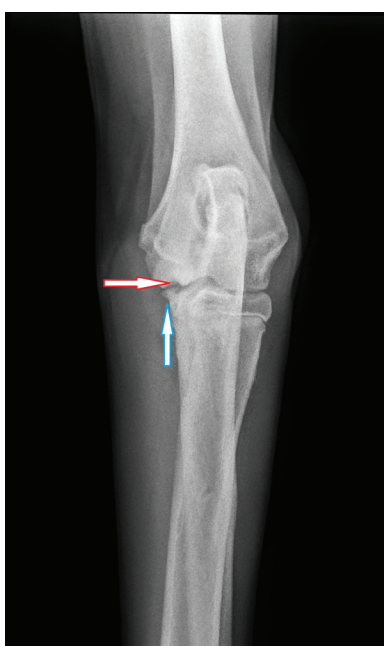
Najbolj očiten klinični znak je šepanje, ki je lahko manj ali bolj intenzivno. Pojavi se lahko postopoma ali nenadno, potek je lahko tudi intermitenten. Gre za obolenje, ki se najpogostejše manifestira pri mladi živali, v celotnem obdobju formiranja skeleta. Statistično najpogostejše pri 5-8 mesecih življenja. Sklep je lahko zatečen in pri tipanju in gibanju boleč. Pri diagnostiki moramo opraviti temeljit ortopedski pregled. Ta naj vključuje opazovanje hoje, palpacijo kosti, mišic in vseh sklepov ter ekstenzijo, fleksijo, rotacijo, addukcijo in abdukcijo prizadete okončine. Pregled nasprotnega sklepa je prav tako pomemben zaradi primerjave z obolelim sklepom. Po lokalizaciji sledi RTG slikanje. Slikanje se opravi pod pomirjevalom. Istočasno lahko opravimo citološko preiskavo sklepne tekočine.

Smiselno je narediti tudi analizo krvne slike in urina, da izključimo druge možne vzroke šepanja. Serološke teste za ugotavljanje klopnih obolenj svetujemo opraviti v primerih, ko klinična slika in morebitne krvne/urinske patološke spremembe (anemija, trombocitopenija, hematurija) podajo sum na infekcijo. V primeru, da rentgensko slikanje ni diagnostično, lahko opravimo CT ali MRI slikanje. Pri pregledu prizadetega sklepa se zadnje čase vse bolj uporablja artroskopija. Artroskopija je minimalno invaziven poseg, ki nam omogoči pregled sklepa s pomočjo kamere in istočasno kirurško sanacijo defekta v sklepu.

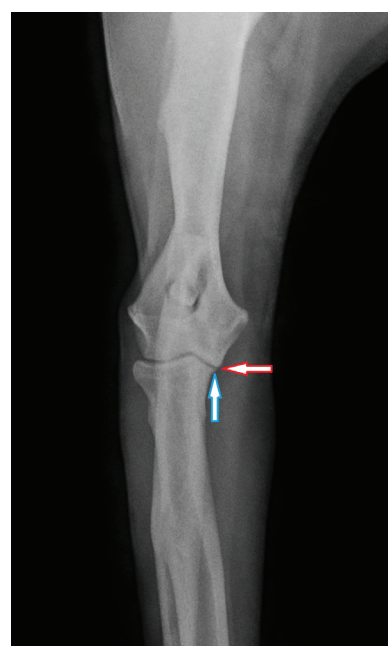
Pri zgodnjih stadijih bolezni predpišemo terapijo z analgetiki in hondroprotektivi. Večinoma je potrebna kirurška intervencija. Sklepno miš odstranimo iz sklepa in poškodovani del hrustanca

Slika 3 – CT ramenskega sklepa. Prečni prerez defekta (roza puščica) v ramenskem sklepu slike 1.

Slika 4 – Rentgenogram prizadetega komolčnega sklepa. Rdeča puščica kaže na defekt na sklepni ploskvi notranje strani nadlahti. Modra puščica kaže na odvojen koronoidni podaljšek komolčnice. Nadlaht skupaj s komolčnico in koželjnico sestavlja komolčni sklep (glej prispevek o komolčni displaziji v prejšnji številki).

Slika 5 – Rentgenogram neprizadetega komolčnega sklepa. Puščice kažejo na gladke sklepne površine in ostre orise struktur komolca.

narahlo postrgamo do kostnega tkiva, ki je pod njim, da zakrvari. Čez čas bo brazgotina zapolnila defekt. Bolečina bo zginila. Preprečevanje pojavnosti osteohondroze sloni na zmanjšanem vnosu visoko kalorične hrane in dodatnih vitaminsko-mineralnih dodatkov pri mladih kužkih, ohranjanju primerne telesne teže in selekcioniranju pri vzreji.

Prispevek je informativne narave. Za bolj podrobne informacije se obrnite na svojo kliniko/ambulance.

emir

kirurgija za male živali

Tržaška cesta 118, Ljubljana
www.emirkirurgija.si

+386 41 71 29 29
emir.mujagic@gmail.com